

KRÓTKIE DONIESIENIA

3. *Polistichus connexus* (FOURCR.) (Coleoptera, Carabidae) na Śląsku Górnym

Polistichus connexus (FOURCR.) (Coleoptera, Carabidae) in the Upper Silesia (Poland).

Polistichus connexus jest gatunkiem palearktycznym, rozsiedlonym w północnej Afryce, południowej i zachodniej Europie, południowej części Europy Środkowej, a także w zachodniej Azji i Syberii. Jest to gatunek ciepłolubny (relikt ciepłego okresu polodowcowego), występujący w miejscach otwartych, nasłonecznionych, skąpo pokrytych roślinnością. W Polsce niezwykle rzadki — dotychczas znane były tylko 2 osobniki, znalezione w rejonie dolnej Nidy (Wyżyna Małopolska) („Katalog Fauny Polski”, cz. XXIII, t. 2). Wśród około 20 000 biegaczowatych, zebranych w pułapki Barbera przez panią BOŻENĘ SYPIEŃ z Instytutu Podstaw Inżynierii Środowiska PAN w Zabrze stwierdziłem 5 okazów *P. connexus*:

Zabrze—Biskupice: 21 V—4 VI 1980 „zwał” — 1 ex., 7—21 V 1982 „zwał” — 1 ex., 2—16 VII 1982 „zwał” — 2 exx., 16—30 VII 1982 „łaka” 1 ex. (det. W. CZECHOWSKI, col. IZ PAN, Warszawa).

Jak widać, wszystkie okazy pochodzą z tej samej miejscowości, w większości z hałdy kopalnianej („zwał”), „łaka” — to pobliskie paranaturalne środowisko kontrolne. Przeglądane przeze mnie materiały *Carabidae* ze stanowiska Zabrze—Biskupice — „zwał”, były dużo uboższe ilościowo i gatunkowo od zbiorów z innych hałd, w związku z czym udział *P. connexus* w tamtejszym zgrupowaniu biegaczowatych był dosyć wysoki. Musiały tam zatem panować swoiste warunki siedliskowe, korzystne dla tego gatunku, a niekorzystne dla innych gatunków *Carabidae*. Płaskie ciało *P. connexus* wskazuje, że jest to chrząszcz przystosowany do życia w ciasnych przestrzeniach — spękaniach gleby, szczelinach skalnych, rumoszu. Czyżby zwałowiska odpadów kopalnianych stawały się optymalnym środowiskiem zastępczym dla tego niezmiernie rzadkiego gatunku?

WOJCIECH CZECHOWSKI, Warszawa

4. *Pteroloma forsstroemii* (GYLL.) (Coleoptera, Silphidae) w Gorcach

Pteroloma forsstroemii (GYLL.) (Coleoptera, Silphidae) in Gorce Mts.

Ten borealno-górski gatunek, znany z Fennoskandii i z gór środkowej Europy, w Polsce notowany był w Tatrach i Sudetach. Większość danych o jego występowaniu w Polsce pochodzi sprzed 1939 roku. Imagines łowione bywają w miejscach wil-